

ВАРІАНТ 4

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді й позначте його.

1. Літеру **и** на місці крапок треба писати в усіх словах рядка
  - А прор..вати, ос..ротити, петруш..чка
  - Б вар..во, к..рпатий, прав..льно
  - В м..шенятко, см..тана, розм..нати
  - Г вогн..ще, хлібн..чка, збр..хати

2. На третій склад падає наголос у слові
  - А віршовий
  - Б данина
  - В фаховий
  - Г ненависний

3. Неправильно побудовано словосполучення в усіх рядках, ОКРІМ
  - А завдавати клопіт
  - Б дійти до згоди
  - В сподіватися уваги
  - Г потребувати допомоги

4. Односкладним є речення в рядку
  - А Було нам жарко од труда і весело.
  - Б Любить свій край – це для народу жити.
  - В Дружба – то найвище наше багатство.
  - Г Любив дід гарну бесіду і добре слово.

5. Слово ефективний можна поєднати з усіма поданими словосполученнями, ОКРІМ
  - А мийний засіб
  - Б метод навчання
  - В антивірусний препарат
  - Г вихід на сцену

6. Усі слова є числівниками в рядку
  - А чотирнадцять, тисяча дев'ятсот, триповерховий
  - Б чотири цілих дві десятих, шістсот, уперше
  - В двісті восьмий, обидві, мільйон
  - Г тридцятий, сотня, четверо

Прочитайте текст і виконайте завдання 7-10 до нього.

(1) По синіх водах небес плив місяць. (2) Наче обгорнутий блискучою фольгою, місяць розливав по нічному небу хвилі м'якого проміння, тихо слав холодне світло донизу, й під тим широким і байдужим усміхом усе набрало якихось легких і наче нереальних обрисів. (3) Полегшали будинки, здавались не такими громіздкими; обличчя людей стали вродливіші й таємничіші. (4) Гілля дерев, опушене молоденьким листям, свіжо переблискувало й пахло так, як може пахнути тільки навесні. (5) Безмежні потоки блілого місячного світла затопили місто й зараз воно було тихе, замислене, вродливе. (6) Повітря пахло густим духом землі, й од вологої трави, й свіжого листя – специфічні запахи міста зараз, уночі, відступили перед запахами весни. (7) Ще ясніше й величніше світились бані Софії, і її споруда наче була символом єднання цього прекрасного світу, цієї весни з голубим безмежжям ночі, з поодинокими далекими зорями, що мерехтіли вгорі.

7. У переносному значенні вжито сполучення слів

- А м'якого проміння
- Б молоденьким листям
- В безмежні потоки
- Г далекими зорями

8. Порівняльний зворот є в реченні

- А другому
- Б четвертому
- В п'ятому
- Г сьомому

9. Просту форму вищого ступеня порівняння прикметника вжито в реченні

- А другому
- Б третьому
- В п'ятому
- Г сьомому

10. Пунктуаційну помилку допущено в реченні

- А другому
- Б третьому
- В п'ятому
- Г шостому

Завдання 11–25 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді й позначте його.

11. Однаковий звук позначають букви, підкреслені в окремих словах речення
- А Сива пелена схожа на м'якенький попіл, що густо коливається у повітрі.
  - Б У січі подертий одяг застелив майже всю землю.
  - В Кожен листочок обвис химерною неживою рибкою.
  - Г Мальки линуть за невловною мелодією течії.
  - Д Осіннє листя килимами застелило вулиці, садки, гаї.
12. Правильно написано всі займенники в рядку
- А хтозна-який, дехто, будь-у-що
  - Б ні в чому, ані-хто, хтозна який
  - В чий-небудь, ніякий, будь-до-чого
  - Г з будь-чим, будь-із-чим, казна-чий
  - Д абичий, де з ким, казна-хто
13. Правильно написано всі слова рядка
- А пасічництво, свідотство, рекрутчина
  - Б Прилуччина, козатчина, Гуцульщина
  - В ткацтво, солдатчина, птаство
  - Г Туретчина, піратство, жебрацтво
  - Д багатство, Одесщина, Вінничина
14. Усі прислівники треба писати разом у рядку
- А на/показ, без/вісти, все/одно
  - Б за/світла, в/літку, з/висока
  - В до/пізна, по/новому, на/весні
  - Г у/низу, по/десятеро, на/поготові
  - Д на/виворіт, на/жаль, од/віку
15. Частку НЕ з усіма словами треба писати разом у рядку
- А не/зарєєстрована довідка; не/спитавши дозволу
  - Б ще не/завершений проєкт; не/хтувати правилом
  - В читав не/голосно, але виразно; цікаві не/билиці
  - Г не/забутня пригода; не/дожата нива
  - Д не/весела розповідь; не/потрібно хвилюватися

16. Прочитайте уривок тексту.

Троянда – цариця квітів! Нікого не дивує таке (1)*означення*, бо вона й справді прекрасна. Антична міфологія по'в'язує появу троянди з (2)*народженням* богині мудрості Афіни. У Греції продавати троянди й плести з них вінки (3)*вважалося* за почесні (4)*заняття*. (5)*Запрошенні* на обід гості вдягали на себе трояндові вінки.

Орфографічну помилку допущено в слові

- А означення
- Б народженням
- В вважалося
- Г заняття
- Д запрошенні

17. Поручено граматичну форму на позначення часу в рядку

- А десять хвилин дев'ятої
- Б десять хвилин по третій
- В друга година п'ять хвилин
- Г за п'ятнадцять шоста
- Д пів на десяту

18. Помилку в утворенні ступенів порівняння прикметників допущено в рядку

- А солоніший, найменш удалий, найвизначніший
- Б щонайкращий, вужчий, сильніший
- В коротший, більш гарячіший, якнайдорожчий
- Г найменш потрібний, добріший, ближчий
- Д біліший, більш відомий, веселіший

19. Прочитайте речення, у якому пропущено окремі слова.

*Увесь грузинський колорит зібраний в _____ меню цього кафе:
_____ харчо, _____ хінкалі, _____ сулугуні.*

Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А оновленому, гостре, соковите, смажений
- Б оновленій, гостра, соковита, смажені
- В оновленому, гостре, соковитий, смажена
- Г оновленій, гострий, соковита, смажене
- Д оновленому, гостре, соковитий, смажений

20. Прочитайте речення, у якому пропущено окремі слова.

Завдяки _____ волонтерів зібрано понад _____ тисяч _____ для утримання безпритульних тварин.

Правильним є варіант послідовного заповнення пропусків

- А підтримки, вісім, гривень
- Б підтримці, восьми, гривень
- В підтримки, восьми, гривен
- Г підтримки, вісьми, гривнів
- Д підтримці, вісім, гривень

21. Редагування потребує речення

- А Вислухавши звіт доповідача, експерти констатували збільшення обсягів транзитних потоків через територію держави.
- Б Допомагаючи одне одному, співробітники відділу зможуть підвищити показники ефективності.
- В Дякуючи талановитій молоді, цьогоріч багато перспективних проєктів запрацювало успішно.
- Г Заслухавши ідеї програмістів, представники компанії збільшили видатки на реалізацію інноваційних проєктів.
- Д Виявляючи ощадливість, власники підприємств не витрачають власних доходів, а вкладають їх у виробництво.

22. Речення з прикладкою є в рядку

- А Кожна ягідка горіла твердим кораловим світлом.
- Б Якось непомітно дощі липневі та серпневі обернулись на дощі вересневі та жовтневі.
- В У містечку проводилась акція з прибирання водоохоронної зони річки.
- Г Центральний парк культури і відпочинку імені Лесі Українки розташований між старим та новим центрами міста.
- Д За якийсь день-другий спалене нічними й ранковими заморозками листя геть облетіло.

23. Означення треба відокремити в кожному реченні, ОКРІМ

- А Така краса висока і нетлінна, що хоч спинись і з Богом говори.
- Б Одягнений у хвою шумить дрімучий темний бір.
- В Скроплений живлющою росою паросток пробився на світ.
- Г Переможений поглядом її променистих очей він якось зів'яв.
- Д Над берегом прослався густо зацвічений білою ромашкою луг.

24. Між частинами складносурядного речення потрібно поставити тире у рядку (розділові знаки пропущено)

- А Шипшина вбралась у коралове намисто і літо бабине вплелось між намистин.
- Б Дощик перестав і все навколо запахло, посвітлішало, заблищало.
- В Сяйливо блима яснозорий сад і місяць тане в ночі на долоні.
- Г Дороги веселі пливуть повз оселі і осінь багата заходить у села.
- Д Небо раптом укрилося хмарами і вітер почав дужчати.

25. Прочитайте речення (цифра позначає попередній розділовий знак).

На сади приходьте дивитися ввечері, (1) при місяці, (2) коли повітря насичене несказанною ніжністю і переливається, (3) як дорогий оксамит; (4) коли в усі кінці розбігаються алеї: (5) тополеві, (6) соснові, (7) вербові.

НЕПРАВИЛЬНО обґрунтовано вживання розділових знаків у рядку

- А коми 1, 2 – при відокремленій уточнювальній обставині
- Б кома 3 – при порівняльному звороті
- В крапка з комою 4 – між частинами складного речення, що поєднані підрядним зв'язком
- Г двокрапка 5 – між частинами складного речення, що поєднані безсполучниковим зв'язком
- Д коми 6, 7 – між однорідними членами речення

У завданнях 26–30 до кожного з чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрою, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою.

26. З'ясуйте значення кожного фразеологізму.

Фразеологізм	Значення
1 веремію закрутити	А бути сміливим
2 вискалити зуби	Б триматися гордовито
3 бити лихом об землю	В сміятися
4 дерти кирпу	Г зчинити сум'яття
	Д бути оптимістом

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

27. З'ясуйте, якими частинами мови є виділені слова в реченні (*цифра позначає наступне слово*).

Речення

(1) *Якби* зірвать квітки з усіх планет,
що вітер (2) *їх* під зорями колише, —
моя любов пахтітиме (3) *міцніше*
над квіти всі, (4) *крізь* років вічний лет.

Частини мови

- А прийменник
Б частка
В прислівник
Г сполучник
Д займенник

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

28. Доберіть приклад до кожного типу складного речення.

Тип складного речення

- 1 складносурядне
- 2 складнопідрядне
- 3 безсполучникове
- 4 з різними видами зв'язку

Приклад речення

- А Захист рідної мови — найприродніший, найлегший і водночас найнеобхідніший спосіб національного самоутвердження і діяльності в ім'я народу.
- Б Ставлення до рідної мови має бути таким, як до рідної матері: її люблять не за якісь принади чи вигоди, а за те, що вона — мати.
- В Людина може знати дві, три і більше мов, але рідною залишається материнська мова.
- Г Нашому поколінню випало складне та відповідальне завдання, яке полягає у відродженні української мови, державності, нації.
- Д За нас цього ніхто не зробить, це наш історичний обов'язок.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

29. Доберіть приклад речення до кожної умови вживання тире.

Умови вживання тире

- 1 тире між підметом і присудком
- 2 тире в реченні з однорідними членами
- 3 тире на місці пропущеного члена речення
- 4 тире при відокремленій прикладці

Приклад речення

- А За вікном вагона мерехтіли далекі вогники сіл – теплі земні зірки.
- Б І найвища по-моєму краса – краса вірності.
- В Жито, пшениця й овес – все разом поспіло й присохло.
- Г Квітку метелик цілує, обрії – сонце святе, вітер – берізку німую.
- Д Думав, доля зустрінеться – спіткалося горе.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

30. З'ясуйте, яким членом речення є виділені слова (*цифра позначає наступне слово*).

Слово

Ідея (1)*меценатства* (2)*завжди* (3)*пов'язана* з конкретною особою, (4)*яка* своїм благородним вчинком зробила внесок у розвиток науки й мистецтва.

Член речення

- А підмет
- Б додаток
- В присудок
- Г означення
- Д обставина

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

ВІДПОВІДІ

Варіант 4

1. Б; **2.** А; **3.** Г; **4.** А; **5.** Г; **6.** В; **7.** А; **8.** А; **9.** Б; **10.** В; **11.** Г; **12.** Д; **13.** В; **14.** Б; **15.** Г; **16.** Д; **17.** А; **18.** В; **19.** А; **20.** Д; **21.** Б; **22.** Г; **23.** Д; **24.** Б; **25.** Г; **26.** 1 Г); 2 В); 3 Д); 4 Б); **27.** 1) Г; 2) Д; 3) В; 4) А; **28.** 1) В; 2) Г; 3) Д; 4) Б; **29.** 1) Б; 2) В; 3) Г; 4) А; **30.** 1) Г; 2) Д; 3) В; 4) А.